

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **A.D.**, bývajúceho v P., V. č.X., zastúpeného JUDr. L.P., advokátom v Ž., M č.X., proti odporcom **1/ J.D.**, bývajúcemu v P.,N. č.X., **2/ M.B.**, bývajúcej v P., Ú č.X., **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20 C 101/2007, o návrhu navrhovateľa na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Prešove z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 5 NcC 19/2008, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. Igor Burger, JUDr. Jozef Angelovič, JUDr. Anton Oriňák, JUDr. Branislav Breza, JUDr. Jaroslav Bugel', JUDr. Irena Dobňáková, JUDr. Viliam Dohňanský, JUDr. Martin Fil'akovský, JUDr. Mariana Muránska, JUDr. Eva Pirkovská, JUDr. Eva Rešatková, JUDr. Milan Majerník, JUDr. Peter Šamo, JUDr. Milan Šebeň, JUDr. Jozef Škrab, JUDr. Eva Šofráňková, JUDr. Roman Tóth, JUDr. Gabriela Világiová, Mgr. Magdaléna Želinská, JUDr. Ľuboslava Mruškovičová, JUDr. Gabriela Gerdová, JUDr. Gabriela Klenková PhD., JUDr. Peter Tobiaš, JUDr. Anna Ilčinová, JUDr. Zlata Simková, JUDr. Anna Kovaľová, JUDr. Michal Boroň, JUDr. Martina Zeleňáková a JUDr. Katarína Morozová-Nemcová **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde pod sp. zn. 5 NcC 19/2008 (vec Okresného súdu Poprad, sp. zn. 20 C 101/2007).

Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. Jana Burešová a JUDr. Mária Kupková **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde pod sp. zn. 5 NcC 19/2008 (vec Okresného súdu Poprad, sp. zn. 20 C 101/2007).

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ na pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 29.2.2008, ako aj podaním z 11.3.2007 (č.l. 17 spisu), uplatnil okrem iného aj námietku zaujatosti všetkých sudcov Krajského súdu v Prešove. Namietal, že odporkyňa 2/ M.B., ktorá pracovala na Okresnom súde v Poprade ako zapisovateľka, prichádzala do kontaktu i so sudcami Krajského súdu v Prešove a jeho zamestnancami. Preto navrhol, aby boli z konania vylúčení aj všetci sudcovia Krajského súdu v Prešove.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. posudzoval opodstatnenosť tvrdenia navrhovateľa o zaujatosti sudcov Krajského súdu v Prešove z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to: 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označených sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba

povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu (sudcov) podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II. ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. Igor Burger, JUDr. Jozef Angelovič, JUDr. Anton Oriňák, JUDr. Branislav Breza, JUDr. Jaroslav Bugel', JUDr. Irena Dobňáková, JUDr. Viliam Dohňanský, JUDr. Martin Fil'akovský, JUDr. Mariana Muránska, JUDr. Eva Pirkovská, JUDr. Eva Rešatková, JUDr. Milan Majerník, JUDr. Peter Šamo, JUDr. Milan Šebeň, JUDr. Jozef Škrab, JUDr. Eva Šofránková, JUDr. Roman Tóth, JUDr. Gabriela Világiová, Mgr. Magdaléna Želinská, JUDr. Ľuboslava Mruškovičová, JUDr. Gabriela Gerdová, JUDr. Gabriela Klenková PhD., JUDr. Peter Tobiaš, JUDr. Anna Ilčinová, JUDr. Zlata Simková, JUDr. Anna Koval'ová, JUDr. Michal Boroň, JUDr. Martina Zeleňáková a JUDr. Katarína Morozová-Nemcová sa k námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom vyjadrili tak, že k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom nemajú žiaden vzťah. Takýto vzťah uvedených sudcov k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom nepreukázal ani navrhovateľ a taký vzťah nevyplýva ani z obsahu spisu.

Opodstatnenosť námietky zaujatosti týchto sudcov Krajského súdu v Prešove nemožno vyvodit' len z tvrdení navrhovateľa, keďže dôvodom vylúčenia sudcu môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však iba ničím nepreukázaná a ani nespravdepodobnená domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcov pre údajný vzťah k odporkyni 2/. Také dôvody navrhovateľ v uplatnenej námietke neuvádza.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Prešove uvedení v prvej výrokovej časti tohto rozhodnutia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

Existencia okolnosti majúcej za následok vznik pochybnosti o nezaujatosti sudcu bola v danej veci ale zistená v prípade sudcov uvedených v druhom odseku výroku tohto uznesenia, ktorí vo vyjadrení k vznesenej námietke zaujatosti uviedli, že pre príbuzenský vzťah k účastníkom konania (JUDr. Mária Kupková) a pre konflikt s nimi a vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v predchádzajúcich veciach (JUDr. Jana Burešová) sa cítia byť zaujatí. Najvyšší súd Slovenskej republiky po zohľadnení týchto skutočností dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o vzťah predpokladaný v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p., a preto rozhodol tak, že ich vylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. júna 2008

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: